

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านโคกไร่ใหญ่

ตำบลสุไห่งป่าติ อำเภอสุไห่งป่าติ จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเยี่ยมราษฎรที่วัดประชุมชลธาราบ้านควน หมู่ที่ ๖ ตำบลสุไห่งป่าติ อำเภอสุไห่งป่าติ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งก่อนหน้านั้นคณะกรรมการหมู่บ้าน โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายก อบต. และชาวบ้านได้ปรึกษากับกองงานในพระองค์ฯ ชุดที่ ๑ นำโดยพลเรือเอกนคร พิบูลย์สวัสดิ์ ซึ่งมีความต้องการให้ชาวบ้านในพื้นที่มีงานทำ คณะกรรมการหมู่บ้านได้นำกองงานในพระองค์ฯ สำนวนดูพื้นที่ และได้นำเรื่องเสนอไปยัง กองงานในพระองค์ฯ ชุดที่ ๒ นำโดยพลโทวีระ สิ้นธวงศานนท์ ทราบ จากนั้นพลเอกฉัตร บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักพระราชวัง และคณะ เข้าไปสำรวจพื้นที่อีกครั้ง จึงให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเข้าไปดำเนินการเพื่อจัดทำฟาร์มต่อไป โดยให้เจ้าหน้าที่ นพค. ๔๑ บ้านเจาะวา ไกลบุกเบิกพื้นที่ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๘ และทำการรับสมัครเกษตรกรและผู้ว่างงานในพื้นที่เข้าปฏิบัติงาน เริ่มดำเนินการวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๘ โดยมีนักเกษตรในพระองค์ฯ จำนวน ๓ คน คอยควบคุมดูแล โดยให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และหน่วยงานร่วมเป็นผู้ประสานงานและให้คำปรึกษาในการดำเนินงาน

๒. การสนองพระราชดำริ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ รับผิดชอบงานด้านพืชและเห็ด สนับสนุนการวิจัยพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่โครงการฯ จัดหาพันธุ์พืชมาสนับสนุนเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้คำปรึกษา แนะนำ การปลูกพืชและการเพาะเห็ด

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- ๑) เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่มีงานทำและมีรายได้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๒) เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยจากสารพิษในชุมชนและจังหวัดนราธิวาส
- ๓) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และการฝึกอบรมเกษตรกร

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของการงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อผลิตพืชปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถเลี้ยงตนเองได้และขยายผลความสำเร็จไปสู่ไร่นาเกษตรกร และให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้การทำการเกษตรด้านการเพาะเห็ด

๔. เป้าหมาย

บ้านโคกไร่ใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลสุไห่งป่าติ อำเภอสุไห่งป่าติ จังหวัดนราธิวาส

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ กรมพัฒนาที่ดิน

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ๑) หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
- ๒) หน่วยงานร่วมดำเนินการ : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา

๖. งบประมาณ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร	๓๕,๐๐๐ บาท
๖.๒ งบอื่นๆ (ถ้ามี)	-

๗. ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๑) แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์พืชผัก เมล็ดพันธุ์พืชไร่ ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก และสารป้องกันกำจัดโรคแมลงฯลฯ ให้แก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ ที่เข้ารับการฝึกอบรมฯ จำนวน ๑๐ ราย เพื่อจัดทำเป็นแปลงเรียนรู้การผลิตพืชผัก-พืชไร่ แล้วได้มีการติดตามจัดเก็บข้อมูล ให้คำแนะนำ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

๒) การฝึกอบรม

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการเข้าร่วมดำเนินการวางแผนการผลิตกับเจ้าหน้าที่ประจำฟาร์มฯ และได้มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชและการเพาะเห็ดแก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ แล้วได้มีการจัดฝึกอบรม หลักสูตร “การผลิตพืชผักให้ปลอดภัยจากสารพิษและการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก” โดยมีเกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๐ ราย เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา หมู่ที่ ๑ ตำบลปะลูลู อำเภอสว่างพสุ จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งได้มีการติดตามจัดเก็บข้อมูล ให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้ เป็นระยะอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จากการประเมินผลการฝึกอบรมฯ โดยเกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ จำนวน ๑๐ ราย พบว่า เนื้อหาการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชและการเพาะเห็ดมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐ ระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ และระดับปานกลาง ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าความเหมาะสมและความสามารถของวิทยากรอยู่ในระดับมากที่สุด ๙ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๐ และระดับมาก ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าสื่อที่ใช้ประกอบการบรรยายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ๖ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๐ ระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ และระดับปานกลาง ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ๖ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๐ มีความเหมาะสมน้อย ๓ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๐ มีความเหมาะสมปานกลาง ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าสถานที่จัดการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมมากที่สุด ๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐ และมีความเหมาะสมมาก ๓ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๐ การจัดเลี้ยงอาหารกลางวัน, อาหารว่างและเครื่องดื่มมีความเหมาะสมและความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๙ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๐ และระดับมาก ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐ ระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ และระดับปานกลาง ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ การติดต่อประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมและความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐ และระดับมาก ๓ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๐ ความคาดหวังเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับก่อนการเข้ารับการถ่ายทอดความรู้ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ๖ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๐ ระดับมาก ๓ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๐ และระดับปานกลาง ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ และเกษตรกร ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าได้รับประโยชน์หลังการเข้ารับการถ่ายทอดความรู้ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐

๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ ได้รับความรู้การเกษตรแผนใหม่ นำตัวอย่างไปประกอบอาชีพ ทำให้มีรายได้และมีความอยู่ดีกินดี

๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ มีความรู้และทักษะในการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล และการเพาะเห็ด

๙. ปัญหา / อุปสรรค

๑) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ปฏิบัติงานจากเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ

๒) ยานพาหนะที่จะใช้ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ

๓) ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น โรคพืช ภูมิวิทยา และปฐพีวิทยา

ภาพ / กิจกรรม

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านโคกไร่ใหญ่
ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

การจัดการฝึกอบรม